

3. Захарченко А. Загальні принципи аналізу інформаційних потоків в Інтернеті // Актуальні питання масової комунікації. — 2011. — Вип.12. — С. 30-34;

4. Ларіна Р. Р. Логістика : навч. посіб. / Донецький держ. ун-т управління. — Донецьк : ДонДУУ, 2006. — 277 с.;

5. Geoffrey A. Fowler Facebook: One Billion and Counting [Електронний ресурс] / Geoffrey A. Fowler. — Режим доступу: <http://online.wsj.com/article/SB10000872396390443635404578036164027386112.html>;

6. Lafferty J. Facebook Now The Web's Second-Most-Popular Video Site [Електронний ресурс] / J. Lafferty. — Режим доступу: http://allfacebook.com/facebook-video-comscore-2_b97623.

Тертичка Олександр Валерійович,

*аспірант кафедри економічної теорії факультету економічних наук
Національного університету "Києво-Могилянська академія"*

ЗНАННЯ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

На відміну від періоду, коли визначальними факторами розвитку були матеріально-речовинний і фінансовий капітали, сьогодні пріоритетного значення набуває новий фактор, пов'язаний з інтелектуальною складовою економічних процесів.

На сьогодні основними факторами розвитку будь-якої економічної системи є: нові технології, нова організація праці і виробництва, нова мотиваційна система. Саме вони здатні посилити інноваційність економічної діяльності та сприяти становленню інтелектуальної економіки.

В економіці знань, крім матеріального ресурсу, виступає інтелектуальний ресурс нації – інтелект конкретної людини, тобто її знання, набуті навички й вроджені задатки. На жаль, у нашій країні продовжує переважає парадигма сировинного розвитку, а нематеріальними ресурсами (наукові винаходи, знання, інновації) поки що не приділяється належної уваги з боку держави.

На початку цього століття концепція знання як джерела економічного розвитку зумовила виникнення нового поняття – економіки знань або інтелектуальної економіки. Тепер головним джерелом багатства нації на рівні компаній і країн стає знання.

Саме інтелектуальна якість праці, що прямо залежить від сукупності чинників, які об'єднує категорія «знання» (knowledge), стала відігравати вирішальну роль у економічному зростанні в останньому десятиріччі ХХ ст.

В. Гець зауважує, що економіка знань – це економіка, у якій і спеціалізовані, і повсякденні знання є джерелом зростання. При застосуванні таких знань разом із природними ресурсами, капіталом і працею домінуючим фактором стають процеси їх нагромадження і використання, у результаті чого постійно зростає конкурентоспроможність економіки [1, с. 6].

На думку О. І. Івасишина та Л. П. Сікерко основними складовими економіки знань є:

- якісна безперервна освіта для всього населення країни;
- економічні стимули та інституційний режим, що заохочують до ефективного використання національних і глобальних знань у всіх секторах економіки;
- ефективна інноваційна система, що об'єднує в єдиний комплекс економіку,
- наукові та дослідні центри, навчальні заклади;
- динамічна інформаційна інфраструктура, що надає інформаційні та комунікаційні послуги суб'єктам ринку, державним установам та всім верствам населення;
- держава як ініціатор та координатор становлення та розвитку економіки знань [2].

С. 56]. Як зазначає дослідник Ю.Бажал, сучасний період характеризується безпрецедентним зростанням впливу науки і нових технологій на соціально-економічний розвиток усіх країн. Найбільш помітне місце у цих процесах посіли технології інформаційної революції, яка обумовила сприйняття постіндустріального суспільства як інформаційного. Але не менш вражаючі успіхи мали також біотехнології, медицина, технології створення і поширення нових матеріалів, транспорту, космонавтики, зв'язку, фінансового посередництва, військового призначення тощо [3, с. 472].

Стратегія розвитку інформаційно-знаннєвого суспільства є сьогодні центральним системним ядром соціально-економічної політики розвинених країн, що дозволяє їм максимально скористатися перевагами пануючого інформаційного техніко-економічного укладу еволюції людської цивілізації.

Сучасні проблеми економічного розвитку пов'язані, насамперед, із інтелектуалізацією праці, наданням найвищого пріоритету процесам продукування нових знань, які здатні забезпечити соціально-економічний прогрес українському суспільству.

Економіка знань як багатовимірна категорія пов'язана в сучасному вимірі, перш за все, з розвитком інформаційних комунікаційних технологій, що охопили більшість сфер людської діяльності, з включенням більшості людей в процес діяльності формуванням та використанням нових знань, на відміну від домінуючого раніше буденного знання, з масовим використанням можливостей культурного та духовного збагачення глобалізованого світу, що несе в собі можливості нагромадження та обміну новими знаннями як науково-технічного, так і гуманітарного змісту [3, с. 472].

В основі економіки знань полягають нові знання, що мають інформаційну основу і втілюються в інноваціях, і які у високорозвинених економіках через новітні технології та відповідну продукцію забезпечують в кінцевому рахунку домінуючу вагу приросту ВВП. Відповідно до цього, власне, і інноваційно-інноваційний шлях розвитку за своїм змістом має бути модернізаційним проектом як економіки, так і суспільства в цілому (на нашу думку, інноваційно-інноваційний шлях розвитку, на відміну від просто інноваційного, пов'язується, насамперед, з фундаментальними надбаннями, створеними у науково-технічному середовищі даної країни) [3, с. 473].

Сьогодні демонструє нам, що у концептуальному вигляді відсутня програма розвитку національної інноваційної системи, в якій, спираючись на ґрунтовні дослідження та вивчення світового досвіду створення національних інноваційних систем, відповідно до специфіки вітчизняних умов мали б бути визначені черговість, терміни, обсяги необхідних ресурсів, інструментарій та механізми розвитку складових інноваційної системи.

Дослідження свідчать, що формування національної інноваційної системи в країні потребує вдосконалення широкого спектра сфер державної політики в частині розвитку економіки знань.

В умовах переходу до економіки знань вибір пріоритетів в інноваційній сфері має здійснюватися з урахуванням вимог VI Рамкової програми наукових досліджень, технологічного розвитку, інновацій та створення європейського науково-дослідного простору (РП6), прийнятої в червні 2002 р. країнами ЄС, а також діючих науково-технічних та інноваційних пріоритетів України, наявних ресурсних та інфраструктурних обмежень, попиту, необхідності розвитку промислового виробництва з метою забезпечення стійких конкурентних позицій вітчизняних товаровиробників на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Тому розвиток економіки знань для України – необхідний шлях соціального прогресу та забезпечення конкурентоспроможності держави на основі

Список використаної літератури

1. Геєць В. М. Характер перехідних процесів до економіки знань / В. М. Геєць // Економіка України. – 2004. – № 4. – С. 4–14.
2. Івасишин О. І. Вплив сучасної економіки знань на розвиток суспільства / О. І. Івасишин, Л. П. Сікерко // Держава та регіони. – 2008. – № 5. – С. 55–59.
3. Бажал Ю. М. Еволюція концепцій і моделей економіки знань / [Ю. М. Бажал] // Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України : у 3 т. Т. 1 : Економіка знань – модернізаційний проект України / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця, акад. НАН України В. П. Семиноженка, чл.-кор. НАН України Б. Є. Кваснюка ; Ін-т економіки та прогнозування НАН України, Укр. форум. – К., 2007. – С. 462–474.

Кузнецова Марина Олександрівна,

методист відділу навчально-наукового забезпечення Інституту державної служби та місцевого самоврядування Національної академії державного управління при Президентіві України

ЗМІСТ ОСВІТИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Розвиток сучасної цивілізації характеризується різким збільшенням об'ємів інформації і знань, зростанням ролі інформаційних технологій в житті суспільства. Це показник переходу людства до інформаційної епохи. Одним з критеріїв такого переходу може служити відсоток населення, зайнятого у сфері послуг. На думку більшості вчених – якщо в суспільстві більше 50% населення зайнято у сфері послуг, наступила постіндустріальна фаза його розвитку, якщо ж в суспільстві більше 50% населення зайнято у сфері інформаційних послуг, суспільство стало інформаційним [1, с. 211].

Головна мета інформаційного суспільства – поліпшення життя людей створення умов для їх максимальної самореалізації. І це може бути досягнуто лише при дотриманні ключового принципу: будь-який розвиток повинен спиратися не на об'єкти, а на людей, що в свою чергу, доводить визначну роль освіти.

З переходом людства до інформаційного суспільства відбуваються зміни у всіх сферах життя, що радикально позначилися на змісті освіти, зумовили перегляд теорій, концепцій, завдань навчального процесу з орієнтацією на ринкові відносини, на соціальний захист, на національні особливості, інформатизацію та технологізацію освіти водночас.

Освіта забезпечує підготовку кваліфікованих робітників, спеціалістів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, науковців. Це сприяє формуванню інтелектуального потенціалу нації як найвищої цінності суспільства, визначає темпи і рівень науково-технічного та соціального прогресу.

Зміст освіти в незалежній Україні повинен базуватися на державній ідеології, основу якої складає українська національна ідея. Тому стрижнем національної освіти визнається українознавство, культура народу. Кожний навчальний предмет повинен відображати певні грані історії і життя України як космогеосоціокультурного феномена [3, с. 8].

Кажучи про національну модель освіти України, не можна не сказати про зміну підходів до організації навчання. Система освіти, що склалася, зі все більш тривалим терміном навчання і ґрунтовним відривом від життя в загальноосвітніх школах та професійних навчальних закладах (училищах, технікумах, інститутах, університетах, академіях, аспірантурі) з тим, щоб потім на виробництві або установі набувати знову нові знання і особливо практичні навички не використовуючи і поступово забуваючи велику частину отриманих за час навчання знань – така система навчання не відповідає новим умовам і все більше йде в минуле. На зміну їй приходить система безперервної освіти, що